

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-6859

Chișinău

„29” iunie 2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

secretariat@mded.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 12-1790 din 20 iunie 2023/număr unic 430/MDED/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației, în rezultatul examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs*), definitivat în baza avizelor autorităților interesate, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

Versiunea inițială a proiectului național a fost examinată din perspectiva compatibilității cu *acquis*-ul UE existent în domeniu, constatările fiind expuse în Avizul de Compatibilitate nr. 31/02-69-6454 din 19 iunie 2023. În context, au fost prezentate o serie de recomandări și obiecții față de proiectul de lege, care au fost acceptate și considerate de către autor, modificările de rigoare fiind operate în proiectul de lege.

Totodată, versiunea actuală a proiectului de Lege a suportat o serie de completări, care au fost examinate din perspectiva compatibilității acestora cu prevederile Directivei (UE) 2018/1972, după cum urmează:

Cu referire la **Art. I, pct. 5 și pct. 9** din proiect, menționăm că la definitivarea proiectului, reieșind din redistribuirea atribuției de gestionare a spectrului de frecvențe radio către ANRCETI, au fost introduse modificări la art. 12 alin. (5), precum și la art. 40 din Legea nr. 241/2007 fiind stabilite sarcinile Agenției în acest domeniu. În context, evidențiem că aceste modificări nu contravin dispozițiilor prevăzute în art. 5 din Directiva (UE) 2018/1972, care stabilește cerințele minime privind sarcinile de bază ale autorităților naționale de reglementare.

Cu referire la **Art. I, pct. 6** din proiect privind modificarea art. 26 prin completarea acestuia cu alin 30¹, menționăm că aceste completări corespund prevederilor corespondente din art. 49 (4)

din Directiva (UE) 2018/1972, care prevăd posibilitatea ajustării duratei drepturilor de utilizare stabilite, cu scopul de a asigura expirarea simultană a duratei drepturilor pentru una sau mai multe benzi.

Totodată, remarcăm necesitatea ajustării Notei informative, în speță, la compartimentele 2, 3 și 4 conform versiunii definitive a proiectului și concluziei Centrului din Avizul de compatibilitate nr. 31/02-69-6454 din 19 iunie 2023.

În concluzie, reieșind din cele expuse *supra*, reiterăm că proiectul național nu are ca scop transpunerea directă a unor prevederi ale Directivei (UE) 2018/1972 în domeniul comunicațiilor electronice, dar își propune redistribuirea atribuției de gestionare a spectrului de frecvențe radio către ANRCETI, prevederi conforme dispozițiilor corespundente ale Directivei (UE) 2018/1972.

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2023.06.29 16:30:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-6454

Chișinău

„ 19 ” iunie 2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr.18-69-5907 din 6 iunie 2023/număr unic 430/MDED/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Avizul de compatibilitate elaborat în baza examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs), propus suplimentar măsurilor planificate prin Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Anexă: 3 file

/Semnat electronic/

Șef adjunct Centru

Alexandrina Bulat-Rotaru

AVIZ DE COMPATIBILITATE

În baza examinării **proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs)**, propus suplimentar măsurilor planificate prin Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Prezentul Aviz de compatibilitate a fost întocmit de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs*) are ca scop modificarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007 și Legii fondului de susținere a populației nr. 827/2000 în vederea revizuirii: (i) mecanismului de gestionare a spectrului radio, (ii) termenilor de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio și (iii) procedurii de control de stat.

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor europene statuate la nivelul UE, subsemnate *Politicii industriale și a Pieței interne* pe segmentul legislativ *Tehnologia informației, telecomunicații și informatică*.

Prin Acordul de Asociere cu UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind consolidarea cooperării cu privire la dezvoltarea societății informaționale în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor prin punerea la dispoziție la scară largă a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și prin îmbunătățirea calității serviciilor la prețuri rezonabile. Această cooperare ar trebui să vizeze facilitarea accesului la piețele comunicațiilor electronice, încurajarea concurenței și a investițiilor în acest sector și promovarea dezvoltării serviciilor publice online (Cap. 18 „Societatea informațională”).

Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 este un act național armonizat, care a asigurat transpunerea a următoarelor acte UE din domeniul comunicațiilor electronice: Directiva 2002/19/CE¹; Directiva 2002/20/CE²; Directiva 2002/21/CE³; Directiva 2002/22/CE⁴; Directiva

¹ Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora

² Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

³ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice

⁴ Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații

2002/58/CE⁵; Directiva 2002/77/CE⁶, Directiva 2009/136/CE⁷; Directiva 2009/140/CE⁸; art. 2–5 din Regulamentul (UE) 2015/2120⁹.

Remarcăm că, Directivele 2002/19/CE, 2002/20/CE și 2002/21/CE, precum și articolul 5 din Decizia nr. 243/2012/UE au fost înlocuite și abrogate prin Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a **Codului european al comunicațiilor electronice**. Totodată, a fost revizuită Directiva 2002/58/CE (directiva privind confidențialitatea și comunicațiile electronice).

Astfel, Directiva (UE) 2018/1972 instituie un Cod european al comunicațiilor electronice, un set cuprinzător de norme noi sau revizuite pentru sectorul telecomunicațiilor, ca parte a pachetului de legi privind telecomunicațiile, inclusiv Regulamentul (UE) 2018/1971 de instituire a Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC) și a Agenției de sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC).

Menționăm că **Codul european al comunicațiilor electronice** nu a constituit obiect al transpunerii în legislația națională, acesta fiind planificat pentru transpunere, prin Acțiunea 2.73 din PAG 2023 (trimestrul IV), ce presupune revizuirea integrală a Legii nr. 241/2007 prin prisma actului UE.

În context, ca urmare a examinării proiectului național prin prisma actelor UE menționate, expunem următoarele:

Cu referire la **pct. 3 din Art. I** privind modificarea alin. (2) lit. b) și alin. (3) lit. b) ale art. 7, pct. 8 privind modificarea art. 37 clin. (5) și pct. 9 privind modificarea art. 39 alin. (2) prin atribuirea ANRCETI a sarcinii de gestionare a spectrului de frecvențe radio, menționăm că propunerile de modificare sunt conforme dispozițiilor actului UE din art. 5 „Autoritățile naționale de reglementare și alte autorități competente”, care stabilesc că statele se asigură că fiecare sarcină prevăzută în prezenta directivă este îndeplinită de o autoritate competentă. Totodată, alin. (1) din art. 5 stabilește setul minim de responsabilități ce urmează a fi atribuite autorității naționale de reglementare, printre care se regăsește și sarcina de gestionare a spectrului de frecvențe radio. Astfel, propunerea națională de redistribuire a atribuțiilor în domeniul gestionării spectrului de frecvențe radio către autoritatea națională de reglementare (ANRCETI) corespunde prevederilor din art. 5(1)(c) din Directiva (UE) 2018/1972.

Cu referire la **pct. 4 din Art. I** privind completarea cu art. 10¹ prin stabilirea modului de efectuare a controlului asupra activității participanților la piața serviciilor de comunicații electronice și asupra modului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor, de către autoritatea națională

⁵ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice

⁶ Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice

⁷ Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului

⁸ Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

⁹ Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la Internetul deschis și tarifele cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE reglementate și de modificare a Directivei 2002/22/CE și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012

de reglementare, menționăm că actul UE la art. 9 prevede autonomia autorităților de reglementare, inclusiv, în ceea ce privește supravegherea sau controlul în conformitate cu dreptul constituțional intern. Astfel, propunerile privind efectuarea controlului în domeniul specificat urmează să corespundă prevederilor legale stabilite la nivel național.

Cu referire la **pct. 7 din Art. I** privind modificarea art.26, alin. (27) prin substituirea termenului de valabilitate al licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio de „5” prin „15” ani, opinăm că actul UE, la art. 49, prevede, că statele garantează valabilitatea dreptului de utilizare a spectrului de frecvențe radio pe o perioadă de cel puțin 15 ani. Totodată, dacă acesta este oferit pe o perioadă limitată, statul garantează că durata pentru care se acordă dreptul de utilizare este adecvată din perspectiva obiectivelor urmărite în conformitate cu art.55 (2), luând în considerare în mod corespunzător necesitatea de a garanta concurența și, în special, utilizarea eficace și eficientă a spectrului de frecvențe radio și de a promova inovarea și investițiile eficiente, inclusiv prin faptul că permite o perioadă adecvată de amortizare a investiției. Astfel, cu referire la modificarea propusă privind garantarea perioadei minime de valabilitate a licenței, constatăm că aceasta corespunde perioadei minime garantate stabilite în art. 49 (2) din Directiva (UE) 2018/1972, iar, criteriile generale pentru prelungirea duratei drepturilor de utilizare, urmează a fi stabilite reieșind din prevederile art. 55 (2) din Directiva (UE) 2018/1972 și a articolelor corespondente.

În concluzie, reiterăm că proiectul național are ca scop principal redistribuirea atribuției de gestionare a spectrului de frecvențe radio către ANRCETI. Totodată, evidențiem că actul UE lasă la latitudinea statului atribuirea acestei sarcini autorității de reglementare, iar în anumite condiții unor altor autorități. În context, menționăm că prin actul național este selectată, pentru a fi pusă în aplicare, o opțiune diferită decât cea preluată prin actul național existent, care este conformă și nu contravine dispozițiilor din art. 5 al Directivei (UE) 2018/1972.

În context, propunem excluderea modificărilor inserate la clauza de armonizare prin **pct. 1 din Art. I** al proiectului național, or, la moment, proiectul național nu are ca scop transpunerea directă a unor prevederi ale Directivei (UE) 2018/1972 în domeniul comunicațiilor electronice, care implică preluarea tuturor actualizărilor efectuate, astfel încât rezultatul propus de actul UE să fie atins.

Cu referire la propunerile de modificare prezentate în domeniul stabilirii atribuțiilor autorității naționale de reglementare și cel privind termenul minim de valabilitate al autorizației, menționăm, cu titlu general, că acestea sunt euro-conforme și nu contravin dispozițiilor menționate din Directiva (UE) 2018/1972.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Rodica Marcinschi, consultant principal

Tel: 022-250-472/68872686

Email: rodica.marcinschi@gov.md

